

Циљна:

За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера
За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера на по године 6 перпера.
За све остале земље годишње 20 франка у злату, на по године 10 франка у злату.

Преплата се прима само у годишњим и полугод. роковима.
Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25. пр.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: М. Рамаданаџић

СЛУЖБЕНИ ДИО

Краљ. Министарство Унутрашњих Дјела
Број 5595.

R. Ministero degli Affari Interni
№ 5595.

У извршењу Закона од 5. марта 1910, а на основу прелиминарног уговора од 27. септембра исте године, Министарски Савјет у својој сједници од 7. маја о. г. одобрио је следећи коначни уговор, утаничени између Министра Унутрашњих Дјела и Д-ра Теодорика Брави-а из Равене (Италија) и Друштва.

УГОВОР

Овим коначним уговором између Краљ. Црногорске Владе, а у извршењу Закона од 5. марта 1910, и Д-ра Теодорика Брави-а из Равене, заступника мјешовитог командитног Друштва Брави—Мазини—Плата и друж., са сједиштем у Ђенови, утврђује се што слиједи:

1. Краљевска Влада, у намјери исушења и обрађања, уступа бесплатно г. Брави-у, за период од 30 година, који почиње од 1. новембра 1911. г. језеро Зогај и мочварно земљиште околно њега, с једне стране до подножја брежуљка а са других страна до шумом обрасле зоне, која се уздиже према Бојани и путу луке Милена—Св. Никола, са искључивим правом, да за пољопривредне сврхе може одводити воде из Бојане и употребити ток Барделе.

2. Земљишта приватне властине која припадају црногорским поданицима, обухваћена у тој зони, уступају се бесплатно друштву у колико нијесу обрађивана; а обрађивана уступају се уз накнаду годишњег најма, у смислу споразума закљученог између власника и предсједника општине оцињске. Копија тога споразума сачињава прилог Број 1. овога уговора као његов саставни дио. Земљишта, која припадају Арбанасима, искључена су из концесије; њихова површина заједно са оном цијелокупне уступљене зоне, која се предпоставља од прилике до 2.200 хектара, успоставиће се топографским планом, који се сад израђује и који ће сачињавати прилог Број 2. Арбанаска земљишта, која изискују побољшања и која ће уживати користи овог подузећа, биће у споразуму са комесаром Краљевске Владе оптерећена нарочитом таксом у корист друштвеног предузећа.

3. Ако би на земљишта, сада уступљена као државна добра, била у будуће подигнута каква потраживања од ма кога то било, или би настали спорови за земљишта узета под најам, друштво за та питања неће одговарати и неће бити узнемиривано, пошто Краљевска Влада узимље на себе сву одговорност односно тога.

4. Друштво ће извршити о свом трошку и на свој искључиви ризик и опасност потребне радове системације, обране и грађевина, које држи за потребне, као што ће увести оне рационалне начине обрађивања, које држи најподесније и најсходније, изузев гајење ориза и остале културе, које изискују мочварна земљишта, а за које, ако би се указала потреба, тражиће се споразум са Краљевском Владом.

In esecuzione della Legge di 5. marzo 1910., ed in base della Convenzione preliminare di 27. settembre 1910., il Consiglio dei Ministri nella sua seduta d. d. 7. maggio a. c. ha approvato la seguente Convenzione definitiva, stipulata fra il Ministro degli Affari Interni ed il Dr. Teodorico Bravi, avvocato di Ravenna e Compagnia.

CONVENZIONE

Colla presente convenzione definitiva fra il Regio Governo del Montenegro in esecuzione della legge 5. marzo 1910. ed il Dr. Teodorico Bravi di Ravenna, rappresentante la Società in accomandita semplice — Bravi, Masini, Plata e C-ia con sede in Genova, si stabilisce quanto segue:

1. A scopo di bonificazione e di coltivazione il R. Governo cede al Dr. Bravi, per un periodo di anni 30 a datare dal 1. novembre 1911., il possesso gratuito del lago di Zogai e dei terreni paludosi che, attorno ad esso, si estendono da un lato sino al piede delle colline, e da altre parti sino alla zona boschiva ed alta verso la Boiana e la strada Porto Milena — S. Nicola, con la facoltà esclusiva di derivare, a scopi agricoli acque della Boiana, e di utilizzare il corso della Bardela.

2. I terreni di proprietà privata ed appartenenti a Montenegrini, inclusi in tale zona, sono ceduti alla Società gratuitamente per la parte non coltivata, e dietro il compenso di un prezzo annuo di affitto, per la parte coltivata, giusta il disposto del concordato stipulato fra essi proprietari ed il sig. Presidente del Comune di Dulcigno. Copia di tale concordato forma l' allegato № 1. alla presente convenzione, costituendone parte integrante. I terreni appartenenti ad Albanesi sono esclusi della concessione; e la loro superficie, unitamente a quella di tutta la zona concessa che si suppone di circa 2200 ettari, risulterà da una pianta topografica che si sta attualmente eseguendo, e che formerà l' allegato № 2. I terreni d' Albanesi aventi bisogno di miglioramento e che usufruiranno dei benefici dell' impresa, saranno, d' accordo col R. Commissario, gravati da una tassa speciale a favore della gestione Sociale.

3. Qualora sopra i terreni ora ceduti come demaniali venissero in avvenire accampati diritti da chicchesia, o sorgessero contestazioni sui terreni presi in affitto, la Società resterà estranea ad ogni questione, e non avrà alcun disturbo assumendosi al riguardo ogni responsabilità il R. Governo.

4. La Società eseguirà a tutte sue spese ed a suo esclusivo rischio e pericolo le necessarie opere di sistemazione, di difesa, di costruzioni che crederà necessarie, ed introdurrà quei razionali sistemi di coltivazione che riterrà più adatti e convenienti, escluso la risaia od altre coltivazioni umide, per le quali, se saranno necessarie, si prenderanno accordi col R. Governo.

5. Краљевска Влада јемчи друштву и узимље на себе потпуну обавезу за мирни посјед уступљеног земљишта, за слободно вршење пољопривредних радова, за јавну безбједност особља и имања, а исто тако ће дати друштву сваку заштиту, да се узмогне развијати што боље. Пошто друштво развије своје радње, може имати на своје искључиво расположење полицијске жандаре, али у томе случају мора надокнадити Влади дотични трошак.

6. Сви предмети који се односе на пољопривредну радњу, на служили они за увоз или извоз у иностранство, или за пошиљање у унутрашњост земље; сва одгојена стока, увезена или извезена, машине, експлоатација концесије и земљишта исушена и водом потопљена биће за цијело вријеме уговора ослобођени од сваке царинске дажбине и свих осталих државних и општинских, садашњих и будућих такса. Једном ријечи, предузеће биће ослобођено од наплате сваке врсте такса. Радници и чиновници друштвени, који живе у Црној Гори, мораће ипак плаћати порез исто као што плаћају црногорски поданици.

7. У накнаду за ту сасвим бесплатну концесију, изузев одредбу прилога Број 1, Друштво ће плаћати Кр. Влади сваке године 30% од чистог прихода; а када се постигне потпуна амортизација уложеног капитала, тај проценат биће подигнут на 50%.

Сваке године, чим буде одобрен друштвени биланс од стране Краљевске Владе, друштво ће исплаћивати дужни износ особи или надлештву, које Краљевска Влада сваки пут одреди.

8. Биланси ће бити састављени по најбољим правилима књиговодства и на начин да се што прије изврши амортизација уложена капитала, у колико то допуштају годишњи дохотци. Уз то се утврђује, да ће се прије сваке подјеле прихода одузети од годишњег добитка годишњи интерес од 5% на уложени капитал, а ако дохотци не би били довољни, недотијек ће се пренијети на терет следећег биланса као ново уложени капитал.

9. Краљевска Влада, у сврху одредаба чл. 7., моћи ће контролисати финансирање друштвеном средством Краљ. комесара, који ће имати право:

- да провјерава концем сваке године рачуне расхода, прихода и годишње билансе;
- да провјерава инвентаре;
- да провјерава извршивање радња, за које је друштво таксативно обавезно;
- да улаже свој вето у случају ненормалног руковођења предузећа, против сваког пројекта или извршивања радња.

10. Друштвена канцеларија биће у Оцињу са свима документима потребним према одредбама предходног члана.

11. Краљевска Влада стоји у вези са друштвеним пословођом г. Бравим само преко Краљевског комесара. Кад би се промијенио пословођа, нови избор мора бити одобрен од Краљевске Владе.

5. Il R. Governo garantisce alla Società, e ne assume pieno impegno, il tranquillo possesso dei terreni ceduti, il libero esercizio dei lavori agricoli; la pubblica sicurezza sia riguardo alle persone che alle cose, e darà tutta la sua protezione all' impresa perche essa possa svolgersi nel miglior modo. La Società poi sviluppati i suoi lavori, potrà avere gendarmi di polizia a sua esclusiva disposizione, ma dovrà in tal caso rimborsare al R. Governo, la spesa corrispondente.

6. Tutte le merci attinenti all' azienda agricola, tanto da importarsi che da esportarsi all' estero, o da inviarsi all' interno del paese; tutti i bestiami allevati, importati od esportati; le macchine, l' esercizio della concessione, i terreni asciutti od innondati dalle acque, saranno per tutta la durata della convenzione esenti da ogni diritto di dogana, e da qualsiasi altra tassa di Governo e di Comune, presente o futura. Insomma, l' impresa dovrà essere sempre esente da qualsiasi forma di tassazione. Gli operai ed impiegati della Società residenti al Montenegro saranno invece tenuti al pagamento dei tributi al pari dei sudditi Montenegrini.

7. In compenso di tale concessione perfettamente gratuita, salvo il disposto del allegato № 1, la Società pagherà annualmente al R. Governo il 30% sugli utili netti, ed avvenuto il completo ammortamento del capitale investito, detta percentuale sarà portata al 50%.

Ogni anno, appena avvenuta l' approvazione del bilancio sociale da parte del R. Governo, la Società pagherà la soma dovuta alla persona od ente che il Governo indicherà volta per volta.

8. La compilazione dei bilanci sarà fatta secondo le migliori norme contabili ed in modo che l' ammortamento del capitale investito possa eseguirsi nel più breve tempo possibile consentito dai redditi annui. Intanto si stabilisce che, prima di ogni divisione di utili, sarà dal reddito annuo prelevato l' interesse del 5% annuo pel capitale investito, e qualora i redditi non fossero a ciò sufficienti, la somma mancante andrà a gravare il bilancio successivo come fosse nuovo investimento di capitale.

9. Il R. Governo, agli scopi di quanto è disposto dall' art. 7., potrà controllare l' andamento finanziario della Società a mezzo d' un R. Commissario, che avrà la facoltà:

- di verificare alla fine di ogni esercizio i conti delle spese, delle entrate ed i bilanci annuali;
- di verificare gli inventari;
- di verificare l' esecuzione dei lavori pei quali la Società è tassativamente impegnata;
- di porre il suo veto, in materia al di fuori della normale conduzione dell' azienda, ad ogni progetto od esecuzione di lavori.

10. La Società terrà in Dulcigno un ufficio con tutti i documenti necessari a termini dell' articolo precedente.

11. Il R. Governo comunica col gerente della Società D-r Bravi solo a mezzo del R. Commissario. Cambiandosi il gerente, la nuova nomina dovrà essere approvata dal R. Governo.

Преплата се плаћа поштом администрацији „Глас Црногорца“ на Цетиње, а коме је наручије, г. Вељку Рамаданаџићу, к. и. агенту у Котор. Дошеи се плаћу Уредништву. Рукописи се не враћају. Оглави се плаћу администрацији и наплаћују се: за сваку ријеч или број од пет цифара из петит слова по 4 паре за први пут, а за сваки даљи пут по 2 паре, из аминих слова ерзајерно више.

12. Сви земаљски закони, садашњи и будући, у колико се не косе са условима и духом овога уговора, обавезни су како за друштво тако и за друштвене чиновнике.

13. Друштво задржаје себи право да посијече и присвоји дрвеће, које се налази на уступљеном земљишту, да га употреби на сврху предузећа; да гради магацине у Бару — не крњећи ипак права Барског Друштва; да се користи ма којом тачком обале морске и ријеке Бојане и блиским лукама (изузев тачке одређене за војну службу) за увоз и извоз робе, припадајуће предузећу, с тим, да предходно извјести надлежне власти.

14. С новембром тридесете године уговор свршава и све оруђе, грађевине, рукотворине и т. д. прелазе у стању, у коме се налазе, бесплатно у властину државе, осим пољопривредних производа, који би се затекли по магацинима, гувнима и по њивама, као и осим стоке.

15. Починући од шеснаесте године Краљевска Влада има право да откупи ма буд које године концесију, с тим, да то стави до знања друштву 18 мјесеца унапријед. У томе случају друштву ће припадати, осим доплате неамортизиране главнице, износ средњег прихода годишњег, добивеног у три последње године, пошто се од њега одузму трошкови администрације и земљорадње, помножен бројем година, које преостају између откупа и свршетка уговора. Исплата ће се моћи вршити и у годишњим ратама са условима, уговореним приликом тражења откупа између представника двију странака. У случају да се у три поменуте године десе узроци ма које врсте, због којих би пануо приход једне или више које године, те се године неће узети у обзир, већ се на мјесто њихово узети за основ три друге нормалне године.

16. Починући од шесте године концесије и обрађивања, Краљевска Влада моћи ће ма које године узети у најам оне зоне земљишта, које су постигле нормалне услове, потребне за добру културу, ако те зоне не би ометале радове или правилан развој предузећа. Такви најмови уговориће се за све трајање концесије за зоне земљишта, које се међусобно дотичу, а цијена најма биће одређена према снази производње постигнуте са истога земљишта.

17. Ако би се у случају рата или какве побуне обрађивање морало одгодити за ма које вријеме (што апсолутно друштву припада), рок ове уговору биће продужен за исто толико времена.

18. У сваком спору због тумачења и примјењивања овог уговора одлучиваће изборни судије, наменовани у подједнаком броју од обје стране. Њихов број не може бити већи од четири укупно, а председника ће они сами бирати.

19. Свака исплата између Краљевске Владе и друштва, као и обратно, вршиће се у златној валути. Кауција ће бити повраћена у току шеснаесте године експлоатације.

20. Друштво, кад би хтјело износити своје производе на пазаре и продавати их изван концесије, морати ће се саобразити правилима и подвргнути прописаним општинским таксама. У случају извоза у иностранство, Краљевска Влада имати ће првенство, под истим условима; а у случају кад би се појавио неспоразум о цијени робе, узеће се за основ цјеновници главних јевропских пазара, изузетком оних, који би из оправданих разлога могли потакнути мишљење, да не одговарају правом стању трговине.

12. Tutte le leggi del Paese, presenti e future, in quanto non siano contrarie alle clausole ed allo spirito della presente convenzione, saranno obbligatorie tanto per la Società, che per i suoi impiegati.

13. La Società si riserva di atterrare e far sue le piante che si trovano nella concessione, per usarle agli scopi dell'azienda, di costruire magazzini ad Antivari — salvo i diritti della Compagnia d'Antivari — di usufruire di qualunque punto della costa marittima, del fiume Boiana e dei porti vicini (esclusi i punti destinati a servizi militari) per la importazione ed esportazione delle merci attinenti all'azienda dandone però preavviso alle competenti Autorità.

14. Col novembre del trentesimo esercizio la convenzione giunge al suo termine e tutti gli attrezzi, fabbricati, manufatti ecc. ecc. passano nello stato in cui sono gratuitamente al R. Governo, eccettuati i prodotti agricoli che si trovassero nei magazzini, nelle aie o nei campi, ed il bestiame.

15. A partire dal sedicesimo esercizio il R. Governo ha la facoltà di riscattare in qualunque anno la concessione, dandone un preavviso di diciotto mesi. In tal caso alla Società oltre il rimborso del capitale non ammortizzato, spetterà in compenso la somma rappresentante la metà del reddito medio annuo, verificatosi nell'ultimo triennio di esercizio (depurato delle sole spese di amministrazione e coltivazione) moltiplicata per il numero degli anni intercedenti fra la data del riscatto e la fine naturale della convenzione. Detti pagamenti potranno essere effettuati anche in rate annuali, alle condizioni che verranno fissate al momento della domanda di riscatto fra i rappresentanti delle due Parti. In caso poi che nel triennio contemplato si verificassero cause di qualsiasi genere, atte ad abbassare il reddito di uno o più esercizi, questi dovranno essere scartati, e si prenderà per base un nuovo triennio normale.

16. A partire del sesto anno di esercizio e coltivazione, il R. Governo potrà in qualsiasi anno prendere in affitto quelle zone di terreno che abbiano raggiunto le normali condizioni necessarie ad una buona coltura, salvo che tali stralci possano intralciare i lavori o lo sviluppo regolare dell'azienda. Tali affitti saranno fatti per tutta la durata della concessione, per zone di terreno contigue, ed il loro prezzo sarà indicato dalla potenza di produzione raggiunta dal terreno stesso.

17. Se per causa di guerre o di sommosse, la coltivazione dovesse venire sospesa per una qualsiasi durata di tempo (e ciò sarà di assoluta competenza della Società) i termini della convenzione presente verranno prorogati per altrettanto tempo.

18. In ogni contestazione nella interpretazione ed applicazione della presente convenzione, deciderà un collegio di Arbitri nominati in numero uguale dalle parti. Il loro numero non potrà essere superiore a 4 complessivamente, e saranno presieduti da un presidente da essi nominato.

19. Ogni pagamento fra R. Governo e Società, e viceversa, sarà effettuato in valuta oro. La restituzione della cauzione sarà fatta entro il 16. esercizio.

20. La Società volendo effettuare rendite fuori della concessione, portando i suoi prodotti sui mercati, dovrà uniformarsi alle regole e assoggettarsi alle tasse comunali in vigore. In caso di esportazione all'estero, il R. Governo, a parità di condizioni, avrà il diritto di preferenza e sorgendo dissapori sul valore delle merci, se ne determineranno i prezzi prendendo per base i listini dei principali mercati europei, con la esclusione di quei che, per motivate giuste ragioni, potranno far credere che le cifre presentate non siano rispondenti al vero andamento del commercio.

21. Друштво ће пазити при избору особља, да што више употребљава Црногорце, и на то се изрично обавезује, изузевши особље за техничке, механичке и управне послове. Даље, друштво неће моћи уступити никоме предузеће, нити заложити другима предмете, који том предузећу припадају, без изричног одобрења Краљевске Владе; нити ће моћи бити секвестрирани од ма кога.

22. У току првих 15 година, уступљена зона мора достићи, ако не довољну висину, што није у власти друштва, бар такве услове за први степен рационалног уређења, изузев случајева јаче силе, да буду око девет десетина укупне површине добро плодноне. За ово се друштво потпуно обавезује и за то полаже гаранцију у износу од 20.000 франака у вриједносним или кредитним хартијама.

23. Друштво ће накнадити Краљевској Влади трошкове и плату за рад Контроле преко Краљевског комесара.

Учинјено и потписано у двоструком изворнику, по један за сваку заинтересовану странку, на Цетињу 7.—20. маја 1911. године.

Министар Унутрашњих дјела,
М. Ђукановић

За Друштво Брави—Мазини—Плата и комп.:
Др. Теодорик Брави

— Претписом Г. Министра Просвјете и Црквених Послова од данас број 1641, одређена је на основу чл 46. закона о народнијем школама комисија за овога дашњи учитељски распоред у коју су ушла следећа господа:

Мирко Мијушковић професор и управ.
П. Бр. 1641. Из канцеларије Министарства Просвјете и Црквених Послова,
3. јуна 1911. год., Цетиње.

21. La Società, nella scelta del personale, avrà cura di favorire nella maggior misura possibile l'elemento di nazionalità montenegrina, e su ciò prende preciso impegno eccezion fatta per la parte tecnica, meccanica e direttiva. Inoltre la Società non potrà cedere l'azienda, nè impegnare ad altri cose ad essa attinenti, senza esplicito consenso del R. Governo; ne potrà essere sequestrata da terzi.

22. Entro il periodo dei primi 15 anni, la zona concessa dovrà raggiungere, se non l'altimetria sufficiente, il che non è in potere della Società concessionaria, almeno, salvo casi di forza maggiore, condizioni tali ad un primo grado di sistemazione razionale da essere, per nove decimi circa della superficie totale, ben produttiva. Di ciò la Società prende concreto impegno e ne rilascia garanzia per la somma di 20,000 franchi in titoli di valore o credito.

23. La Società rimborserà al R. Governo le spese e lo stipendio riguardante il funzionamento del Controllo, a mezzo del R. Commissario.

Fatta e firmata in doppio originale, uno per ciascuna delle parti interessate, a Cettigne il 7.— 20. maggio 1911.

Il Ministro degli Interni,
M. Djoukanovitch

Per la Società Bravi, Masini, Plata e Co.:
D-r Teodorico Bravi.

витељ Велике Државне Гимназије, Лазо Поповић професор и вршилац дужности управитеља Богословско-Учитељске Школе; Никола Р. Минић секретар Министарства Просвјете; Андрија Јовановић учитељ и управитељ олд. основ. школе и Митар Јовановић учитељ овдашњи.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— Њ. Величанство Краљ Господар примио је у прошлу суботу у свечаној аудијенцији новог изванредног посланика и опуномоћеног министра Краљевине Србије г. д-ра М. Гавриловића. Измијењени говори били су задахнути особитом срдечношћу. — Г. посланика је допратио и отпратио у дворским колима ордонанс официр г. поручик В. Зимоњић, те је био примљен са убицајним почастима.

— Г. и г-ђа Петковић отпутовали су у прошли уторак са Цетиња у Биоград, оставивши после њиховог двогодишњег боравка међу нама најљепше успомене. —

— Његово Величанство Краљ Господар давао је у Двору, у прошлу суботу на вече, свечани дине, у част Њ. Пр. г. Гандракса, изванредног посланика и опуномоћеног министра Француске Републике.

Њ. Е. отомански посланик Садредин-беј дошао је са својим првим секретаром Виталис-ефендијом у Министарство Ин. Дјела и у име своје владе саопштио министру г. Томановићу, да је Висока Порта одлучила, да амнестира све Малисоре без изнимке, ако у року од десет дана послје прокламације, положи оружје, под условима протоколним прошле јесени на Цетињу са бившим валијом скадарским Бедри-пашом; да је Њ. В. Султан одредио 10.000 лира за поправке њихових погорјелих домова; и да ће се одма приступити раду потребитом за њихово благостање; и најпослије да се В. Порта нада, да ће Црногорска Влада радити, да се пријегли Малисори, које мора издржавати, поврате на турско земљиште.

Г. Томановић је замолио г. посланика да му ово саопштење писмено преда, како би могао такођер писмено одговорити.

Услед оставке О. Метода Радића, досадашњег управитеља Арцибискупије Барске, поднесене у Риму, пропаганда му је оставку примила и наредила да преда дужност О. ди Салву, пароху Св. Николе на Бојани.

Кад је О. Метод ову наредбу из Рима примио, извјестио је Краљевску Владу, која му је наредила да не предаје никоме дужност, док се не постигне споразум са Св. Столицом у том питању, на основу постојећег уговора, тим прије што Краљевској Влади није било ништа познато ни о оставци једног, ни о наименовању другог управитеља исте Арцибискупије.

Кад је О. ди Салво дошао на Цетиње, да се представи Краљевској Влади, као управитељ Арцибискупије, добио је одговор у горњем смислу с тим, да се уздржи од сваког вршења те дужности, до рјешења овог питања.

Међутим је био опуномоћен наш генерални консул у Риму г. Евгеније Поповић, да ступи у преговоре са Св. Столицом, како би се што прије постигао споразум у овом питању.

Римска пропаганда, не чекајући рјешење овог спора, наредила је О. Методу, да одмах остави Црну Гору, ма да је у њој служио дуги низ година као секретар Арцибискупије, на задовољство највише црквене и државне власти.

Жалећи што на тај начин оставља Црну Гору, ми смо увјерени, да ће О. Метод сачувати у најљепшој успомени своје дугогодишње бављење међу нама.

Тако, не могући Краљевска Влада признати новоименованог управитеља Арцибискупије, ова остаје без свог управитеља, све док се споразум о том наименовању постигне, а свима паросима је издата наредба, да не смију званично општити са О. ди Салвом.

Ми се ипак надамо да то нередовно стање неће дуго трајати, те да ће се убрзо постићи споразум са Св. Столицом у духу постојећег уговора.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

Свесловенски новинарски конгрес. Управни одбор свесловенскога новинарскога савеза са сједиштем у Прагу, имао

је сједницу, на којој је ријешавано о програму X. свесловенског новинарског конгреса, који ће се одржати у Београду крајем јуна мјесеца. Сем српских и хрватских реферата, који су већ у Београду одређени, — стављени су на дневни ред конгреса београдског још и ови реферати: чешки реферат председника савеза Јосифа Холечека; пољски реферат д-ра К. Осташевски—Баранског, из Лавова, шефа—редактора „Беника Пољског“; „Столеће пољске штампе“; бугарски реферат Георгија Т. Пејева „Задатци словенске журналистике по економским питањима“ и реферат од општег словенског значаја, о словенској новинарској телеграфској агенцији на српском језику. Одзив делегата словенских новинарских удружења, која су у савезу, већ је сад велик. Управи савеза у Прагу пријавило је до сад своје учествовање на београдском конгресу као делегата својих удружења 30 Чеха, 20 Руса из Галиције, 15 Пољака из Галиције, 1 Пољак из Познања, 10 Словенаца и 10 Словака из Горње Угарске. Сем ових учествоваће са знатним бројем делегата и новинарска удружења из Бугарске, Хрватске и српских земаља ван Србије.

Осим делегата-конгресиста, учествоваће велики број гостију новинара из Русије и свих словенских земаља, па и из Познања и Лужнице, као и знатан број госпођа и госпођица словенских. Делегати се пријављују управи савеза у Прагу (адреса: Jan Hejret, sekretar Svaza „Nar. Politika“, — Prag), а госте из Словенства позива Српско Новинарско Удружење нарочитим позивницама. Чешки листови пишу, да ће београдски новинарски конгрес, који је потпуно неполитички, својим богатим дневним редом и програмом свечаности и излета бити један од најбољих словенских новинарских конгреса. Листови похвалом истичу, да је у приређивању београдског конгреса узела учешћа и престоница Београд и цијела земља српска. — На истој сједници примљени су у словенски савез још и савез чешких новинара у Бечу и хрватско новинарско удружење у Загребу. — Важно је истаћи званично учешће Пољака са делегатима на београдском конгресу, јер Пољаци досада нијесу званично хтјели учествовати ни на једном свесловенском новинарском конгресу, па ни прошле године у Софији. Очекује се велик број Руса и Пољака из Русије.

Стари Бард у „Српском Витезу“. О свечаном помену Ст. Влад. Каћанског 8. маја ове године, председник Пјевачког друштва „Каћански“ издао је свечани број свога „Српског Витеза“.

Овај је цио број, душло повећан, а одбране садржине и посвећен Ст. Барду. Ту је и по до сада непознатим документима описан цио живот и рад овог великог Србина, за тим изнијете су и неке његове до сада нештампане пјесме, као и други радови од Змаја, Војислава и Нушића. На крају је штампан и актупућен Народној Скупштини, који су потписали многе госпође из првих редова, а којим се моли, да се, с погледом и на 25-годишње улагање што је Каћански уносио у пензион фонд, — одреди издржавање његовој јединој поћерци, која живи у Београду у највећој оскудици и обољела. У овоме се броју налазе и слике: Старог Барда, његовог оца, стрица и Јосифа Маринковића; за тим Србобран и улица гдје се види кућа у којој се родио, и најпосље његов гроб код цркве Св. Марка.

Како овај број „Срп. Витеза“ чини потпуно засебну цијелину а стаје само пола динара, то би требало да га набави сваки Србин и поштовалац Каћанских велико-српских идеја. У Београду се може добити у књижарницама и код г. Др Рашића, уредника „Српског Витеза“, Душанова улица бр. 48.; са стране примају се само плаћене наруџбине. Ко жели може се претплатити и за цијелу ову годину на „Српски Витез“ (само 6. динара или 8. круна) па ће тада добити и овај број 5. као и остале из ове године. И раније године још се могу добити, а свака стаје по 6. динара или 8. круна.

Студије о природи човјековој, од д-ра Илије И. Меникова, у преводу д-ра Јов. Ст. Кујачића, изаћи ће из штампе 11. ов. мј., када ће се разаслати претплатницима.

Књижевни оглас. — Изашла је из штампе нова ручна: Карта Краљевине Србије у размјери 1:1.000.000 од Д. Ј. Дерака, израђена у једанајест боја на најфинијој хартији, величине 42×45 см., штампана у Швајцарској. По јасности, прегледности, пластици планина и одличној техничкој изради, ова карта премаша све досадашње карте Србије. На њој су све најновије жељезничке пруге у саопсе, браћају, у грађењу, у пројекту српске, бугарске, турске, румунске и аустро-угарске; сва важнија и административна, саске; сва важнија и историјска мјеста; сви и најновији рудници, бање и минералне воде, манастири и т. д. Тачна административна подјела Србије на округе — Неопходна је ручна карта за ђаке основних и сред-

њих школа, путнике, туристе, официре, војнике и др.

Цијена: а. — цео издање (савијена, у меким корицама са административном поделом на округе и срезове); или у листу (несавијена) дин. 1-20;

б) на платну (parugolin) цео у крућим корицама (нарочито zgodno за туристе и путнике); или несавијена дин. 1-60;

в) на платну са металним лакованим летвама, за вјешање на зид (згодно за канцеларије и контоаре). дин. 2.

Ученици свију школа, кад им карту набаве наставници, добивају исту у крућим корицама по спуштеној цијени, дин. 1.—

Г. г. наставницима средњих и основних школа за колективну куповину (кад за своје ученике узму најмање 40 примјерака по дин. 0-85 netto (15% рабата.)

Књижарама; за порубцину од најмање 25 примјерака дин. 0-90 netto (25% рабата); за порубине од 100 примјерака одједном дин. 0-85 netto (30% рабата.)

Може се добити у свима књижарама у Србији и Књижарско-издавачком заводу „Напредак“ у Земуњу. —

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Са Острошког Хаџилука. Ове године су о Тројичиндану побожни поклоњеници били готово листом из Босне и Херцеговине. Из Црне Горе обично почну долазити, и то из ближих мјеста, у суботу послје подне, а ове године је баш тада почела киша која је трајала цио дан у недељу; осим тога наш народ, особито из даљих крајева, приступа ђивоту божјег угодника преко цијеле године, а највише о мањим скуповима: на дан Св. Василија (29 априла), на Петровдан и на дан Успенија Богородичиног. Из Турске ове године није се смио нико усудити да пређе нашу границу. Ипак се у петак причестило преко хиљаде хаџија, у суботу преко седам стотина, а у недељу мало мање. Сви они у напријед поште, а неки и све док се кући поврате. По овоме се може схватити каквом вјером приступају Острошком Светитељу. Ред је владао како у горњем, тако у доњем манастиру за све вријеме, што се каже, као у цркви. Ријеч и благослови Преосвештеног Епископа Кирила побожне слушаоце су дубоко дирале и одушевљавале, те су се утјешени својим кућама повратили.

Изабран за члана. Академско Друштво Интернационалне Историје у Паризу, изабрало је г. **Мила Дожића**, председника наше Народне Скупштине, и државног савјетника, за свога члана и почастило га је златном медаљом.

Словенско америкашки Биро. У Питсбургу установљен је словенско-америкашки Биро, коме је цијел, да обавјештава америкашке листове о стању и догађајима по словенским земљама. Сва је словенска штампа у америци радосно поздрављива ту установу. На челу бироа је г. Јово Томановић, бивши уредник „Српског Родољуба“, који је престао излазити, али га тим обилатије замјењује горња установа.

Црногорска Банка. Јучер је одржана ванредна главна скупштина акционара Црногорске Банке, на којој је ријешено, да се банчина главница од 600.000, поиси на 1.000.000 перпера, издавањем постепено четвртог и петог кола акција по 200.000 перпера, пошто је упис на треће коло прешао потребну своту. — У ту сврху има се учинити измјена у правилима, која ће се поднијети надлежнима на потврду.

По томе се види, да тај наш новчани завод стоји на солидној основи.

Тридесетогодишњица учит. службе. Примамо из Подгорице:

Уважена г-ђа **Анђа Ђурашковић** — учитељица у Подгорици — прославила је тридесетогодишњицу свога наставничког рада 29. маја о. г.

„Слављеница је рођена на Његушима 26. окт. 1858. год., а шћер је Мила Н. Поповића, ондашњег сенатора.

По свршетку осн. школе ступила је у институт Царице Марије на Цетињу, који је свршила 1876. год.

По свршеном школовању ступила је на службу у истом заводу, у којој је остала шест година.

Удата је била за Филиппа Ш. Ђурашковићем, па је након године остала удовица. Године 1885. прима се учитељске службе у Никшићу, у ком је мјесту службовала непрекидно двадесет једну год., одакле је премјештена на Цетиње, гдје је остала само једну годину, па је премјештена у Подгорицу гдје ево и сада врши свету и узвишену службу пионера народне просвјете.

Уважена слављеница за читаве три деценије, и више, вршила је наставничку дужност, у свима мјестима, у којима је службовала, са жаром особите љубави.

То, као и њен карактер, искрено охкођење са колегама и примјерно понашање у јавном животу, чини, те је јако омиљена. То се огледало приликом њене прославе, када су њене колеге по служби — наставничко особље у Подгорици — једногласно одлучили, да се скромно — по жељи слављенице — прослави тридесетогодишња служба ове ријетке раднице на пољу народне просвјете. Многобројни поштоваоци и љубитељи народне просвјете нијесу пропустили а да не честитају јубилеју овој примјерној учитељици и врлој Српкињи. Љубав и признање, које се слављеници приликом јубилеја указало, већа је награда од ма које.

Желимо да слављеница још дуго живи на срећу омладине, коју васпитава и на корист домовине. — Ф.

Списак приложника за помоћ имигрантима из Ст. Србије и Скендерије.

Главном одбору на Цетињу стигли су ови прилози:

Ојштина Кршанска

По перпера: 12 Милован Остојић, писар, 10 Миле Шљиванчанин, 8 Раде Бојовић, 5 Томо Бојовић, 5 Маринко Бојовић, 5 Раде Бећковић, 6 Илија Криваћевић, 5 Мише Шљиванчанин, 5 Маринко Змајевић, 2 Новица Поповић, 2 Живко Шљиванчанин, 3 Мијаило Шљиванчанин, 3 Ђоко Шљиванчанин, 2 Радован Шљиванчанин, 2 Мићун Бојовић, 4 Ђошко Криваћевић, 2 Мина Остојић, 1 Драго Остојић, 1 Ђурица Кемер, 1 Нале Шљиванчанин, 1 Јово Бојовић, 1 Вељо Шљиванчанин, 1 Мићо Шљиванчанин, 1 Милета Шљиванчанин, 1 Симеун Мрдак, 1 Милош Остојић, 1 Миладин Остојић, 1 Арсеније Бојовић, 1 Милош Бојовић, 1 Ђиле Бојовић, 0-30 Дајичо Бојовић, 1 Аго Цаковић, 1 Драго Бојовић, 1 Илија Поповић, 0-20 Обрен Бојовић, 1 Вукић Остојић, 0-10 Крсто Бојовић, 1 Митар Поповић, 1 Бећо Зорић, 1 Миле Поповић, 1 Крсто Поповић, 1 Сава Поповић, 1 Марија Шљиванчанин, 1 Вук Зековић, 1 Јово Бојовић, 0-20 Ристо Бојовић, 0-40 Мирко Бојовић, 1 Илија Бојовић, 0-50 Јосо Остојић, 2 Неђељко Криваћевић, 0-60 Вучета Рондовић, 1 Лука Криваћевић, 0-20 Јово Шљиванчанин, 0-40 Баћо Шљиванчанин, 0-40 Милутин Шљиванчанин, 0-50 Ђоле Остојић, 1 Новица Остојић, 1 Димитрије Остојић, 1 Милета Остојић, 0-40 Спасоје Остојић, 0-60 Милосав Остојић, 0-80 Јаков Јегдић, 0-40 Мићо Јегдић, 0-20 Перко Шљиванчанин, 1 Милосава Димића, 5 Лазар Димић, учит.

Ојштина Његовуђска

По перпера: 20 Лазар Дедеић, 5 Окица Раонић, 5 Вукосав Бојовић, 5 Обрад Анђелић, 5 Раде Раонић, 2 Шћепан Бојовић, 2 оф. Митар Павловић, 3 Димитрије Раонић, 3 Митар Раонић, 2 Миле Звиздојевић, 1 Василије Павловић, 2 Петар Раонић, 2 Симеун Раонић, 2 Ђорђе Раонић, 2 Симо Анђелић, 2 Сава Пејовић, 1 Ђорђе Бојовић, 1 Секуле Бојовић, 1 Петар Анђелић, 1 Млађен Анђелић, 1 Сава Бајчета, 1 Миле Павловић, 1 Милан Павловић, 1 Раде Анђелић, 1 Јовица Анђелић, 1 Мирко Звиздојевић, 1 Косман Попадић, 1 Огњен Попадић, 1 Вукосав Звиздојевић, 1 Димитрије Стрелица, 1 Симеун Бојовић, 1 Средо Бојовић, 1 Јово Павловић, 1 Вујо Павловић, 1 Милија Морачанин, 1 Илија Звиздојевић, 1 Никола Звиздојевић, 1 Ђоко Пејовић, 1 Алекса Шукур, 1 Милан Анђелић, 1 Милутин Анђелић, 1 Лука Анђелић, 1 Илија Павловић, 2-40 Новица Дедеић, 0-90 Вукашин Звиздојевић, 0-40 Никола Анђелић, 0-20 Бошко Анђелић, 0-40 Сава Анђелић, 0-70 Малиша Анђелић, 0-60 Ђурко Анђелић, 1-20 Панто Анђелић, 10 Павле Бојовић, 6 Живко Раонић, 2 Милош Живковић, 2 Млађен Крсмановић, 2 Јоко Лековић, 1 Димитрије Анђелић, 1 Божо Дедеић, 1 Илија Дедеић, 2 Симеун Павловић, 0-40 Јован Павловић, 0-40 Лазар Бојовић.

Г. Широ Медин из Паштровића, приликом свог боравка у Подгорици, приложио је комисији за помоћ и исхрану имигрантских породица из Арбаније перпера: 10.

ТЕЛЕГРАМИ

Цариград, 31. маја. Махмут Недин беј, подсекретар у министарству правде наименован је за валију у Скадру.

Цариград, 1. јуна. Према саопштењима на Порти, султан је дао општу амнестију, која се простире на Арбанасе и остале народ. елементе.

Солун, 1. јуна. Посље повратка султанова у Цариград, војни министар отпутоваће за Скадар, да у споразум са Шевкет Тургут-пашом предузме мјере за умирење арбанашких племена, које не морају бити строге.

Приштина, 2. јуна. Султан је стигао у Качаник и Феризовићу, око којег је окупљен велики број Арнаута.

Цариград, 3. јуна. Министар финансија Наил беј, именован је за министра поште и телеграфа. — У току идуће седмице једна војничка комисија отићи ће на граници турско-црногорској, ради уређења спорних пограничних тачака. —

Према извјештајима на Порти, влада је примила од стране веле-сила, заштитница Крита, ново саопштење, да су исте одлучиле у принципу, да се дозволи кадијама полазак на Криту, ма и против воље Крићана.

Приштина, 4. јуна. У присуству више хиљада Арбанаса држан је селамлик, послје којег је велики везир прочитао ираду о помиловању свих Арбанаса који су затворени, или се налазе у бјегству за политичке кривице, као и 127 Бугара.

Битољ, 4. јуна. Непознати су извршили убиство над седморицом бугарских радника близу жељезничке пруге Саровић — Ексихсан.

Цариград, 4. јуна. Дванајест особа окривљених због откривеног динамита у Киприли, спроведене су у затвор у Скопље.

Цариград, 5. јуна. У портиним круговима увјеравају да су располо жени дати право захтјевима Црне Горе, да се испразни Језерски Врх и поравњају шанчеви који постоје на истом.

Султан је стигао овамо уморен од пута, те ће у сриједу отићи само у Битољ.

Списак странаца приспјелих на Цетиње од 20. маја до 1. јуна 1911. год.

Гранд Хотел: Т. Хенк, с госпођом, приват. из Њујорка; Херман Левин, тргов. из Будимпеште; Антонио Мануел, Ђузепе Феруљо, А. Кандео, официри из Венеције; Ф. Репицер, с госпођом, приват. из Минхена; Ана Престел, приват. из Беча; М. Фаик, приват. из Цариграда; де ла Вале, новинар из Базана; С. Пацке, тргов. из Сплета; А. Неспер, прив. из Париза; Р. Вукадиновић, прив. из Лугоса; г-ца Ниј прив. из Париза; Р. Урбан, прив. из Беча; Р. Дуке, Ф. Освалд, Е. Шварцброд, Х. Сефид, инжењери из Котора; М. Оборини, инж. из Беча; Ј. Деркић, инж. из Гужа; С. Х. Бекет, с кћерком, прив. из Њујорка; Л. С. Остис, прив. из Њујорка; Е. Готије, прив. из Женеве; А. Саржентон, прив. из Париза; Е. Руфиоз, приват. из Нице; Р. Баиловић, прив. из Беча; Адолф Сигл, прив. из Беча; др. Карл Гумлуд, лекар из Беча; Г. Керпић, тргов. путник из Беча; Р. Кум прив. из Трста; С. В. Нолцан, с госпођом, прив. из Берлина; Ф. Жофлер и П. Агопиан, приват. из Александрије; Е. Бочф, прив. из Луксембурга; др. Р. Кансер с госпођом, прив. из Пазина; К. Р. Хам, трг. из Дрездена; др. М. Гавриловић, срп. посланик из Београда; С. К. Сајлор, прив. из Њујорка; А. Сајлор, приват. из Бостона; Х. Унрег, прив. из Филадельфије; Н. Броскет, прив. из Ремса; С. Н. Мосар из Атине; Н. Капас с госпођом, трг. из Лила; А. Мандл, прив. из Беча; О. Хемски, с госпођом, инжењер из Прага; др. Р. Хебески с госпођом, лекар из Прага; В. Стринг, с госпођом, прив. из Њујорка; С. Х. Варен, с госпођом, прив. из Њујорка; Л. Нифил и М. Пуп, с госпођом, прив. из Тулона; Исмаил Кемал Беј, народ. посланик и Казим Кемал Беј, прив. из Цариграда; М. Горакуки, с госпођом, прив. из Беча; Е. Хорн, трговачки путник из Беча; А. Розенштајн, тргов. путник из Трста; К. Рожерс, прив. из Шисинга; Л. Горакуки, проф. из Скадра; др. Т. Брави из Равене; Е. Козак, прив. из Беча; А. Деди, инжењер из Беча; А. Јеван с госпођом и Е. Јанечек, официр из Котора; М. Кеслер, официр из Петрограда; барон Врундберт, с госпођом, из Букурешта; Д. Вигвер, с госпођом, трговац из Беча; Патак, трговачки путник из Фијуме; гроф Ледлић, с госпођом, прив. из Беча; Р. Рупије, с госпођом, прив. из Трста.

Хотел Рајнвајн: Петар Завојев, новинар из Софије; Отакар Пернер, трговац из Прага; А. Сучек, прив. из Мл. Боле-славе; Фриц Тајер, с госпођом, прив. из Беча; Х. Гајгер, с госпођом, прив. из Беча; Марија Леовић, прив. из Сина; Слава Урбани, прив. из Загреба; Фердинанд Рет, војн. чинов. из Котора; Ф. Мелцер, војн. чинов. из Котора; П. Сапуниаки, инжењер из Котора; Ф. Габриели, шумар. инжењер из Трента; Г. Рајхерт, поручик из

Мостара; Ј. Мале, потпор. из Мостара; Р. плем. Ронај, поруч. из Мостара; Ј. Мандић, тргов. чинов. из Дубровника; Ј. Јовановић, тргов. путник из Трста; др. Р. Татчиер, с госпођом, љекар из Беча; Ј. Паремба, прив. из Бреслау; К. Курцвег, тргов. из Берлина; Ото Ласер, прив. из Беча; Ј. Кригер, ђак из Минхена; К. Кепен, ђак из Минхена; Ј. Пругнер, техничар из Граца; Ц. Кимненти, с госпођом, адвокат из Бриндизи; др. Ј. Шумахер, с госпођом, виши финанц. чинов. из Салцбурга; К. Калб, монтер из Граца; Ј. Кропач, инжињер из Идрије; К. Брикнер, с госпођом, апотекар из Лебау; Бела Сантоц, прив. из Будимпеште; др. К. Хелдман, љекар из Аусбурга; Ј. вит. Халсер, хофрат из Инсбрука; М. Рода, прив. из Тропаве; З. Најман, чинов. минист. финансија из Беча; Ј. Хорчак, инжињер из Прага; М. Вернер, тргов. из Минхена; Х. Дисхерт, офиц. из Минхена; Ј. Хадрава, с госпођом, виши офиц. из Лемберга; Х. Хофман, тргов. из Беча; С. Драшковић, тргов. из Котора; Д. Ковачевић, поруч. из Сарајева; др. К. Петерс, љекар из Дрездена; А. Цеман, апотек. из Хатвана; Г. Михолик, инжињер из Петроце; Е. Лихтенштерн, с госпођом, прив. из Беча.

Објава

Овим се чини на знање, да ће се у недјељу 26. јуна ове године, одржати **јавне лицитације** у канцеларијама Дивизијских команда: на Цетињу, Подгорици, Никшићу и Колашину, за исхрану војске при истим.

Личитација ће се одржати и контрати закључити посебно:

- 1) За хлеб;
- 2) „ месо;
- 3) „ артикле (ориз, пашту, маст, фацолу, кафу и т. д.); и
- 4) за фураж (зоб, сијено и сламу од ражи).

Издавање гореозначенога од стране онога, са ким буде за поједино уговор склопљен, отпочети ће овако:

На Цетињу артикле од 11., а месо од 25.; у Подгорици све од 17.;

у Никшићу такође све од 20.; а

у Колашину месо и фураж од 22. јула, артикле од 10., а хлеб од 24. септембра ове године, и трајаће при свим Дивизијским командама и за сваки артикал без разлике до 30. априла идуће 1912. године укључно.

НАПОМЕНА: При командама Дивизија на Цетињу и у Подгорици неће се личитирати на: хлеб, фураж и од артикала на ориз и пашту, јер ово има Министарство у својим магацинима, одакле ће и снабдијевати војску при ове двије команде.

Сви они, који желе личитирати нека се означенога дана пријаве дотичним командама у 8 сати прије подне, а могу у мјесто себе послати и своје пуномоћнике са нужним и исправним документима, како би могли у једно исто вријеме личитирати на два или више мјеста, па било на један или на више од горњих дјелова.

Личитација ће отпочети у свима означеним канцеларијама у 9 сати прије и у 3 послје подне, а закључиће се у 5 сати послје подне означенога дана.

Министарству Војном остаје да може поједине цијене одобрити или не одобрити, а команда ће истог дана најдаље до 7 сати по подне извјестити брзојавно за сваку поједину цијену, да ово за исто дадне свој одговор, који ће бити у року од 48 сати од часа закључка личитације.

Личитанти морају положити кауцију и то за поједину дивизију у готовом новцу: За хлеб перпера 3000 (три хиљаде); за месо „ 4000 (четири хиљаде); за артикле „ 2000 (двје хиљаде); за фураж „ 2000 (двје хиљаде); а у непокретном имању такође за поједину дивизију више два пута него што је то речено у готовом за поједино, и та подложена кауција у имању мора бити слободна од ма чијега дуга и као таква судом овјерена, иначе њен подносилац нема право личитирати.

За све преднаведено, подроби услови могу се видјети у реченим Дивизијским командама за вријеме канцеларијских часова, почињући од 15. јуна, па до на сами дан личитације.

Број Р. 2074. О. 546. Из канцеларије Административног Одсека Краљ. Министарства Војног, 4. јуна 1911. године, Цетиње. 1,3

ОБЈАВА

Од 15. јуна о. г., успоставља се дилижански саобраћај за превоз поште и путника између Подгорице и Колашина, што се ставља до знања заинтересованијима.

П. т. број 6268. Из пошт.-телеграфског одјељења министарства унутрашњих дјела, 4. јуна 1911. г., Цетиње. 1,2

СТЈЕЧАЈ

Краљевском Министарству Просвјете и Црквених Послова потребно је за идућу школску годину осам нових наставника и то:

За Велику Државну Гимназију на Цетињу: два наставника за српски језик с књижевностју као главним предметом и класичном филологијом као споредним; два наставника за класичну филологију као главним предметом и модерним језицима као споредним; и један наставник за физику с математиком.

За Нижу Државну Гимназију у Подгорици потребна су двојица наставника и то: један за природне науке, а други за језике.

За Богословско-Учитељску Школу потребан је само један наставник за богословске предмете.

Пријаве кандидата примаће се до 10. августа, када ће се извршити избор између свих пријављених.

Првјенство ће имати они, који поднесу уредне квалификације о својој школској спреми и који су већ служили као наставници у средњим школама.

Сваки је кандидат дужан назначити у пријави услове под којима жели ступити у државну службу Краљевине Црне Горе. П. Бр. 1506. Из канцеларије Министарства Просвјете и Црквених Послова, 31. маја 1911. год., Цетиње.

ОБЈАВА

Пошто понуђена цијена, на одржаној личитацији дана 22. овог мјесеца, није била повољна, то ће се поновна личитација за набавку огрјева од 500 (пет стотина) кубичних метара дрва одржати дана 12. јуна т. г., у канцеларији ове Управе почевши од 8 сати прије подне.

Горње се овим ставља до знања онима, који би вољни били личитирати, да се означеног дана пријаве с напоменом, да испуне услове означене у објави ове Управе од 15. априла т. г., број 163.

Број 204. Из канцеларије Управе Централног Казненог Завода, 30. маја 1911., Подгорица. 1,1

Службени огласи

ОГЛАС

У извршењу ријешења Краљ. Обласног Суда у Колашину, од 18. маја ов. год., број 1149—IV—1911—337.

Износи се на јавну продају доље описана непокретност Милутина Машковића из Колашина, за наплату дуга Николи Требјешанину из истог мјеста; — процијењена перпера 4300.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда.

За продају се одређују три рока и то: 26. јуна, 26. јула и 26. октобра ов. год. у три сахата посље подне.

На првом року непокретност се неће уступити испод процијењене вриједности, на другом хоће, али не испод $\frac{2}{3}$ процијењене вриједности, — а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Личитанти су дужни положити јемство 10% процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који на непокретност полажу какво реално право, као и сви они, који имају право прече купње, да се пријаве овом суду прије почетка прве продаје.

Опис непокретности:
а) Једна двоспратна кућа у подграђу вароши, дуга 7, а широка 6 метара, доњи спрат од зида, а горњи од мулегина, у доњем спрату налази се једно, а у горњем три одјељења, кућа је саграђена од доброг материјала, а покривена је штицом.

б) Два рала оранице и $\frac{1}{3}$ ливаде у једном комаду — прве врсте — такође у подграђу; граници: од истока пут између земаља кап. Лазаревића и Милутина Машковића, од запада земаљом Кривчевића, од сјевера пада, која иде к мосту под Бабуљу-Греду, а од југа земаља кап. Лазаревића, — на истој се земљи налазе три коријена јабука, два крушака и двадест шљива. Број 300—IV—1911—144.

У Колашину, 26. маја 1911. год.
Општински Суд
Предсједник
срд. М. Влаховић.

Р. 257, бр. 496, 1,1

ОГЛАС

У смислу ријешења потписатог суда, од 27. априла т. г., број доњи, износи се на јавну продају доље описата непокретност Радисава Милуновића из Лутова, за намир дуга Перу С. Вучићићу из Рогама, која је процијењена 675 перпера.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда. — За продају се одређују три рока: 12. јуна, 12. јула и 9. новембра ове 1911. год. од 8 пријед и од 2 па до 5 сахати послје подне.

На првом року непокретност се неће уступити испод процијењене вриједности, а на другом року хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процијењене вриједности, на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Личитанти су дужни при икенту положити јемство 10% од процијењене вриједности. Позивају се сви они, кои на непокретности имају какво реално право, као и сви они, који имају право прече купње, да се пријаве суду пријед прве продаје.

Опис непокретности:
„Поткућница“, оранице $\frac{2}{3}$ и $\frac{1}{3}$ од рала, прве врсте; граници: од истока Божо и Радисав Мирковић, од југа Перо Мирковић, од запада Перо и Радисав Мирковић, од сјевера Андрија Радојевић. Број 343—201—1911.

Пелев Бријег, 12. маја 1911. г.
Капетански Суд,
кап. П. Илић.
писар Ђоко В. Петровић.
Р. 210, бр. 507, 1,1

Трговачки огласи

ОБЈАВА. — Сагласно § 5. Трговачког Законика објављујемо, да држимо ханску радњу на Обовицу.

Обовица, 1. јуна 1911. год.
Ристо Вучковић и Саво Вукићевић
Р. 23, бр. 502, 1,1

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Тргов. Закона објављујемо, да ћу и даље водити манифактурно-колонијалну радњу под фирмом:

Колашин, 28. маја 1911. Стево Чујовић

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Тргов. Закона објављујемо, да ћу и даље водити манифактурно-колонијалну радњу под фирмом:

Колашин, 28. маја 1911. Јефто Бошковић

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Тргов. Закона објављујемо, да ћемо и даље водити разну трговину на оvd. пијаци, као и увоза под фирмом:

Колашин, 28. маја 1911. Браћа Марић

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Тргов. Закона објављујемо, да ћемо и даље водити крчмарску радњу под фирмом:

Колашин, 28. маја 1911. Браћа Марковић

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Тргов. Закона објављујемо, да ћемо и даље водити крчмарску радњу под фирмом:

Колашин, 28. маја 1911. Браћа Јуришевић

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Тргов. Закона објављујемо, да ћу и даље водити крчмарску радњу под фирмом:

Колашин, 28. маја 1911. Филип Новковић

ОБЈАВА. — У извршењу § 5. Тргов. Закона објављујемо, да ћу и даље водити гостиничарску радњу под фирмом:

Колашин, 28. маја 1911. Павић Љешњак
Огласа седам, Р. 170, бр. 489, 1,1

ОБЈАВА. — На основу § 5. Трговачког Законика објављујемо, да овдје у Улцињу обављам моју бакалску радњу под фирмом:

Улцињ, 25. маја 1911. Али Ђурканџири

ОБЈАВА. — На основу § 5. Трговачког Законика објављујемо, да овдје у Улцињу обављам моју обућарску радњу под фирмом:

Улцињ, 25. маја 1911. Јусуф Бојина

ОБЈАВА. — У смислу § 5. Трговачког Законика објављујемо, да у овој вароши обављам опанчарско-бакалску радњу под фирмом доље-потписатог.

Колашин, 28. маја 1911. г. Јово С. Вукоичић

ОБЈАВА. — На основу § 5. Трговачког Законика објављујемо, да и у будуће подржајемо трговачко-манифактурску радњу у Колашину под фирмом:

Колашин, 1. јуна 1911. год. Дуљо Браћа Рамовић

Приватни огласи

„Друштво за потпомагање заната и трговине у Црној Гори“

уступило је под закуп своју **књиговезницу** овдашњој **књижари Мартиновић и Иванишевић**, остављајући је под друштвеним покровитељством.

Јављајући то ради знања, **друштво** препоручује свима новчаним заводима, црквеним и школским одборима, нашим трговцима и свима другима, да се својим цијењеним наруџбинама обраћају поменутој књижари, која ће их солидном и брзом изразом и умјереним цијенама потпуно задовољавати. Р. 63, бр. 509, 1,3

ЈАВНА ЗАХВАЛА

Српско-Црногорско Добротворно Друштво

„СРПСКА СЛОГА“

у Беар — Крику — Монтана Сј. Америка, извољело је сјетити се божанствене и часне дужности, те су приложили застарелом храму Св. Арханђела, који се налази у Радоњиће — Ранкевиће, на сврху обнове истог, а то шледећи приложници:

По долара 5: Петар Кривокапић, Лазар Дуловић, Нико Кашћелан, Блажо Пераш и Перо Радоњићи; по дол. 3: Широ Шеваљевић; по дол. 2:50: Митар Миловић, Милован Јанковић и Јован Оташевић; по дол. 2: Митар Зубер, Стево Јабучанин, Богдо Матановић, Петар Матановић, Миливоје Ашанин, Јоко Радоман, Симо Вукићевић, Маркиша Радоман и Божо Абрамовић; по дол. 1: Божо Грдинић, Максим Драшковић, Тиодор Бошковић, Ристо Колиновић, Саво Мартиновић, Митар Мартиновић, Никола Ашанин, Видак Чогура, Андрија Павићевић, Перо Кашћелан, Вуко Кустудија, Саво Лубарда, Марко Маштрап, Нико Мартиновић, Бајо Перовић, Иво Кустудија, Душан Перовић и Бошко Кустудија; по дол. 1:50: Раде Л. Пераш. Гореспоменутим приложницима најтоплије захваљујемо на овај поклон, желећи, да се и други на овај побожни и хумани примјер угледају. Његуши, 29. маја 1911. год. Р. 175, бр. 506, 1,1 Братство Радоњићи.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Сматрам за особиту дужност да и овим путем изјавим своју најсрдачнију благодарност осигуравајућем друштву „Россија“, које ми је уредно и без икаквих тешкоћа на вријеме исплатило штету нанесену ми пожаром у Никшићу ноћу између 8. и 9. априла о. г., у осигураној суми од 20.000 круна, на коју је моја кућа била осигурана код поменутог друштва, те га поред моје незаборавне благодарности могу свакоме препоручити, као једно од најсолиднијих друштава, која у Црној Гори раде. Цетиње, 28. маја 1911. Р. 84, бр. 500, 1,1 кап. Бошко Ђ. Мијушковић.

ОБЈАВА

На основу наредбе Кр. Министарства Просвјете и Црквених Послова од 31. марта о. г., бр. 926 и тестаментна пок. кап. Обрена Никовића, састављен је од потписаних

Одбор фонда Обрена Јолова Никовића Требјешанина, окр. кап. у пенсији и предсједника бив. окр. суда Никшићског и његове жене Које.

Одбор је примио из заоставштине пок. Никовића разних признаница за поменути фонд, те како је многим овим признаницама рок исплате прошао, то се позивају дужници по тим признаницама, да своје дугове одмах подмире, јер ће се иначе тражити наплата судским путем. Тако исто даје се на знање осталим дужницима, да морају тачно о роковима своје обавезе према фонду испуњавати, да им се неби судским посредовањем стварали излишни трошкови.

Новац се има предавати одборском блајанику г. Тодору Никовићу у Никшић, који ће и потврде на примање своте издавати.

У осуству Тодора Никовића заступаће га г. Саво Никовић.

Бр. 9. Одбор фонда, Никшић, 7. маја 1911. предсједник, кап. М. Катурић.

Чланови: Ш. Кустудић, Митар Никовић, Тодор Никовић, Саво Никовић. Р. 167, бр. 433, 3,3

ПРОДАЈА ИМАЊА

Одбор фонда Обрена Јолова Никовића — Требјешанина — окр. кап. и предсједника бив. окр. суда Никшићског у пенсији и његове жене Које, продаваће јавном личитацијом 5. јуна о. г. у канцеларији кап. суда у Жупи Никшићској следећу имовину:

1) Читлук у Жупи Никшићској на Мијоље Поље, који се састоји из: једне двоспратне куће, 20 (двадесет) рала земље оранице, два шљивљака, све у једном комаду и 4 (четири) косе ливаде у другом комаду, као и правом комунским у паши, гори и води.

Личитација ће отпочети у 9 сати прије подне, а закључити у 5 сати по подне, када ће се имање уступити понудиоцу највише цијене, ако ова за Одбор буде повољна.

Кунац има положити на сетеницу једну четвртину у готову, а остатак по споразуму са Одбором.

Никшић, 27. априла 1911. Предсједник Одбора, кап. М. Катурић.

Чланови: Ш. Кустудић, Тодор Никовић, Митар Никовић, Саво Никовић. Р. 145, бр. 433, 3,3

Народној Штедионици на Цетиње потребан је један добар чиновник, који се разумије у књиговодству и који је као такав служио код којег домаћег или страног завода. Мјесто може заузети одмах. Понуде са односним документима треба послати на горњу адресу. Р. 40, бр. 439, 3,3

ОГЛАС. Потпуно нови фини **Билијар** са набављеним добрим и финијем билијарским прибором продајем из слободне руке. Уступиће се много испод цијене. Никшић, 18. маја 1911. Р. 28, бр. 467, 2,3 В. М. Мијушковић.

НА ЗНАЊЕ. Пошто се селим из Подгорице, то овим позивам сву ону господу, која су код мене часовнике на оправку оставили, да дођу, откуп донесу и часовнике приме најдаље до 15. јуна о. г., у противном мичем сваку одговорност са себе. Подгорица, 6. маја 1911. г. Р. 50, бр. 435, 2,3 Јован Ратковић, часовничар.

ПРОДАЈЕМ стотину комада **јелових греда** разне величине, за погодбу обратити се потписатом. Цетиње. Р. 15, бр. 510, 1,1 Мато Гатолин.

ЈАВНА ЛИЦИТАЦИЈА

Одбор Школе Шекуларске позива подузимаче грађевина, да на дан 5. јуна 1911. године, изволе доћи на личитацију за грађење школске зграде у Шекулару. Школска зграда биће првокласна са двије учioniце и два учитељска стана.

Онај, који буде подузео грађење поменуте школе, треба да положи унапријед кауцију 10% у готовом новцу или у непокретности потврђено судом.

На означени дан личитација ће се извршити у канцеларији школског одбора од 8—12 прије и 3—5 послје подне. План школе и ближи услови могу се виђети код управитеља школе.

Број 17. Из канцеларије Одбора Школе Шекуларске, 5. маја 1911. Шекулар. Р. 100, бр. 461, 2,2

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Осигуравајуће друштво „Россија“ исплатило ми је без икаквих тешкоћа осигурану суму од 15.000 круна за начесену ми штету пожаром, који је био у Никшићу између 8. и 9. априла о. г.

Због тога за особиту дужност сматрам да и овим путем изјавим поменутом друштву своју најсрдачнију и доживотну благодарност, препоручујући га свакоме као једно од најсолиднијих друштава, која свој посао у Црној Гори раде. Цетиње, 28. маја 1911. год. Р. 73, бр. 500, 1,1 Дуљо Пешић.

КУЋА Змајева улица № 2 продаје се, извјешће у истој. Р. 10, бр. 505, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Свијема нашим пријатељима, а понаособ нашим сарађанима из Шавника и овим путем изјављујемо нашу најсрдачнију благодарност на братски ukazаном учешћу у жалости за нашим оцем

† МИТРОМ

преминулијем у Шавнику у 67. години живота, 14. овога мјесеца.

Шавник, 21. маја 1911. године. У име ожалаштене породице синови: Косто и Алекса Лучићи. Р. 52, број 499, 1,1